

Pärnu Kunstide Kool Kunsti õppetooli kunsti süvaõppe õppekava

Sisukord

Pärnu Kunstide Kool Kunsti õppetooli kunsti süvaõppe õppekava.....	1
1. Õppekava lühikirjeldus	2
1.1 Õppekava lühikirjeldus	2
2. Üldosa	2
2.1. Õppe eesmärgid	2
2.2. Õpiväljundid	3
2.3. Õppekorraldus ning õppe ja kasvatustöö alused.....	3
2.4. Hindamine ja tingimused õppeastmete lõpetamiseks:.....	3
2.5. Õppe kestus.....	4
2.6. Õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused	5
3. Ainekavad	6
3.1. Algastme õppesisu	6
3.2 Keskastme õppesisu	6
3.2.1. Joonistamise ainekava.....	6
3.2.2. Maalimise ainekava	8
3.2.2. Kompositsiooni ainekava.....	10
3.2.3. Vormiõpetuse ainekava.....	12
3.2.4. Vormiõpetuse ainekava.....	13
3.3. Edasijõudnute astme õppesisu	14

1. Õppekava lühikirjeldus

1.1 Õppekava lühikirjeldus

- 1.1. Pärnu Kunstide Koolis on viis õppetooli: kunst, käsitöö, muusika, tants ja teater.
- 1.2. Pärnu Kunstide Kooli kunsti õppetooli kunsti süvaõppe õppekava on dokument, mille alusel toimub järjepidev ja süsteemne õppetöö Huvikooli seaduse, Huviharidusstandardi ja kooli põhimääruse alusel.
- 1.3. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavast.
- 1.4. Õppekavaga sätestatakse:
  - 1.4.1. õppetöö eesmärgid,
  - 1.4.2. õpiväljundid,
  - 1.4.3. õppetöö korraldus,
  - 1.4.4. õppeastmed, nende ajaline kestus ja maht,
  - 1.4.5. nõuded hindamisele ja õppe-etappide lõpetamise kohta,
  - 1.4.6. õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused.

2. Üldosa

2.1. Õppe eesmärgid

- 2.1.1. Tutvustada kultuuritraditsioone, toetada rahvusliku ja paikkondliku identiteedi kujunemist, rahvuskultuuri säilimist ja järjepidevust.
- 2.1.2. Arendada ja süvendada kultuuriteadlikkust, kriitilist mõtlemist, analüüsivõimet ja probleemide lahendamise oskust.
- 2.1.3. Toetada noorte vaimset, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut.
- 2.1.4. Pakkuda noortele eneseväljenduse kogemise rõõmu, eduelamust ja tunnustust.
- 2.1.5. Luua tingimused noorte kunstialaste teadmiste, oskuste, hoiakute, võimete ja eneseväljendamise julguse arenguks.
- 2.1.6. Luua võimalused kunstiõppe põhialuste omandamiseks ja professionaalseks õppeks vajaliku eelhariduse omandamiseks.
- 2.1.7. Anda kunsti valdkonna eelharidus arvestades õpilaste individuaalseid võimeid.
- 2.1.8. Toetada õppimise motivatsiooni ja loovuse arengut. Suunata noori oma loometegevust eesmärgistama, kavandama ja ellu viima.
- 2.1.9. Arendada iseseisva töö oskust, kunstilist maitset ja analüüsioskust.
- 2.1.10. Toetada noorte isikupärase väljendusstiili kujunemist.
- 2.1.11. Õpetada animatsiooni valdkonna teoreetilisi teadmisi.

2.1.12. Teha koostööd üldhariduskoolidega. Korraldada põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava toetavaid kursusi, koolitusi ja tegevusi.

2.2. Õpiväljundid

2.2.1. Mõtleb loovalt, väärtustab kultuuri, sh pärandkultuuri.

2.2.2. Märkab kultuuride mitmekesisust, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi ja oskab neid hinnata.

2.2.3. Orienteerub Eesti ja maailma kunstiajaloo ja tänapäeva kunstikultuuris, valdab erialaseid mõisteid, kunsti põhitõdesid.

2.2.4. Tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid.

2.2.5. Avaldab julgelt oma mõtteid, tunnetab ja mõistab oma isiksuse eripära, arendades oma emotsionaalseid ja kommunikatiivseid oskusi.

2.2.6. Tunneb loomeprotsessi etappe ideest teostuseni ja oskab neid rakendada.

2.2.7. Kasutab erinevaid väljendusvahendeid oma loomeprotsessis.

2.2.8. Omandab kunstivaldkonnas tegutsemise põhialused

2.3. Õppekorraldus ning õppe ja kasvatustöö alused

2.3.1. Õppetöö jaguneb algastmeks(ettevalmistuskursus), keskastmeks(põhikursused) ja edasijõudnute astmeks(järelkursus).

2.3.2. Kasutatavad õppetöö vormid on: praktilised õppetöö tunnid, iseseisev töö, õppekursioon, konkurss, töötuba, õppelaager jne.

2.3.3. Õppeaja kestus õppeastmetes on individuaalne ja astme lõpetamise eelduseks on vastava õppesisu omandamine.

2.3.4. Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikku õppekava toetavate kursuste, koolituste ja tegevuste õppekord ja -sisu töötatakse välja koostöös üldhariduskoolidega.

2.4. Hindamine ja tingimused õppeastmete lõpetamiseks:

2.4.1. Algaste (ettevalmistus)

- Õppeprotsessi käigus toimub tegevuse ja tulemuste analüüs. Õppurile antava tagasiside kaudu toetatakse teda loomingulises protsessis, arendatakse eneserefleksiooni, pakutakse eduelamust ning suurendatakse motivatsiooni. Tagasiside suunab õppurit eesmärkide püstitamisel ja valikute tegemisel.

- Numbrilist hindamist ei toimu. Õpilane saab oma aineõpetajalt tundides suulist tagasisidet. Õppeaasta lõppedes väljastatakse tunnistus õppeprogrammi läbimise kohta

2.4.2. Keskaste (põhiõpe)

- Õpilane saab oma aineõpetajalt tundides pidevalt suulist tagasisidet.
- Kaks korda aastas toimub kujundav hindamine, mille tulemusel omandatud teadmised ja oskused hinnatakse skaalal arvestatud/mittearvestatud. Hindamise viib läbi kooli õpetajatest koosnev komisjon.
- Iga õppeaasta lõpus väljastatakse tunnistus.
- Keskastme lõpetamiseks on vaja läbida viis kursust.
- Keskastme lõpetamisel väljastatakse kooli lõputunnistus.

2.4.3 Edasijõudnute aste (järelkursus)

- Õpilane saab oma aineõpetajalt tundides suulist tagasisidet, numbrilist hindamist ei toimu. Õppeaasta lõppedes väljastatakse tunnistus õppeprogrammi läbimise kohta.

2.5. Õppe kestus

2.5.1. Õppeastmed jagunevad õppeastateks.

2.5.2. Keskaste jaguneb kursusteks- I, II, III, IV, V

2.5.3. Õppimise kestus õppeastmes kujuneb vastavalt õpilase võimetele.

2.5.4. Ühe õppeaasta kestus on 35 õppenädalat.

2.5.5. Ühe õppetunni kestus on 45 min, mis võib olla jaotatud kahele korrale nädalas.

2.5.6. Õppeastmed, õppeained ja tundide arv nädalas:

- Algaste

Õppeaine	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Kujutavad kunstiained	4 tundi	3
Vormiõpetus	2 tundi	3

Kujutavad kunstiained ei ole jagatud eraldi õppeaineteks, vaid omavahel integreeritakse erinevaid õppeaineid, näiteks: maalimine, joonistamine, kompositsioon

○ Keskaste

Õppeaine	I kursus	II kursus	III kursus	IV kursus	V kursus	Õppe kestus aastates
Joonistamine	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	5
Maalimine	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	5
Kompositsioon	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	5
Vormiõpetus	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	2 tundi	5
Kunstilugu	-	-	1 tund	1 tund	1 tund	5
Kokku	8 tundi	8 tundi	9 tundi	9 tundi	9 tundi	5

III-V õppeaasta jooksul osaleb õpilane ühel valikaine kursusel, mida kunstikool pakub vastavalt oma võimalustele, maht 2 tundi nädalas

○ Edasijõudnute aste

Õppeaine	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Joonistamine- kompositsioon	4-6 tundi	3
Maal	2 -3 tundi	3

Soovikorral võib õpilane valida ühe lisaaine koolis pakutavatest kunstiõppeainetest, mis toetab tema erialast ettevalmistust.

2.6. Õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused

2.6.1. Õppima asumiseks ei ole eelpädevusi vaja.

3. Ainekavad

3.1. Algastme õppesisu

- õppimine on mänguline ja ealisi iseärasusi arvestav. Antakse vajalikud eelteadmised, luues ühine teadmiste, oskuste baas II astmes õpingute jätkamiseks;
- loovuse ergutamine ja kujutlusvõime arendamine;
- käeliste oskuste arendamine;
- erinevate kunstitehnikate tundmaõppimine;
- jõukohaste praktiliste tööülesannete kaudu õpitava kinnistamine ja kunstihuvi kasvatamine;
- erinevate visuaalse kunsti liikide ja nende väljendusvahenditega tutvumine;
- esmaste visuaalse kunsti mõistete tundma õppimine;
- erinevate töömaterjalide- ja vahendite käsitlema õppimine;
- erinevate kunstitehnikate ja kujutamiskiiside kasutamine loominguliseks eneseväljenduseks;
- lihtsamate kompositsioonivõtete kasutamine kujundamisülesannete lahendamisel ruumis ja tasapinnal;
- õppeülesannete puhul lähtumine lastele huvipakkuvatest ja lihtsamatest teemadest.

3.2 Keskastme õppesisu

- pühendatakse kunsti süvaõpingutele, eesmärgiks on anda kunstiõppe algteadmised, mille baasilt on võimalik edaspidi õppida professionaalseks kunstnikuks. Samas ei ole eesmärgiks kõigist vormida kunstnike, pigem arendada loovaid inimesi, kes mõistavad kunstimaailma;

3.2.1. Joonistamise ainekava

Eesmärgid:

- joonistamise tähtsus ja selle võimalused kunstis,
- joonistamise kui tasapinnalise kujutamise alused;
- joonistusvahendite,- materjalide ja võtete tutvustamine;
- tööülesannete püstitamisel liigutakse lihtsamalt keerulisemale;

Õppesisu:

I kursus

- Põhilist joonistusvahendite,- materjalide ja – võtetega tutvumine.
- Õigete joonistamisharjumuste ja – võtete omandamine.
- Joonte omadustega tutvumine.
- Joonistuse ülesehituse aluste omandamine.
- Lihtsamad üldistamisvõtted ja nende rakendamine.
- Valguse ja varju kasutamine.
- Visandamise alused.
- Joonte tüübid.
- Materjaliõpetus.
- Inimese kujutamise alused.
- Perspektiivõpetuse alused.

II kursus

- Joonistuse ülesehituse keerukamad vormid.
- Joonistuse funktsioonide rakendamine.
- Pinnakäsitus ja tonaalsus.
- Perspektiivõpetuse alused.
- Valgus ja vari.
- Materjalide kujutamine.
- Figuur.
- Pea ehitus ja portree.
- Spontaanne ja vabajoonistus.
- Loomade kujutamine.
- Proportsiooniõpetus.

III kursus

- Perspektiivõpetus.
- Anatoomilised harjutused.
- Portree ja figuur.
- Jäsemete kujutamine.
- Materjalide omadused.

- Kujutamine ja tõlgendamine.
- Proportsiooniõpetus.

IV kursus

- Figuraalne kompositsioon interjööris või eksterjööris.
- Plastilise anatoomia alused.
- Miimilised portreed.
- Stiliseerimine.
- Süvendatud figuuriõpetus. Proportsiooniõpetus.

V kursus

- Figuur ja ruum.
- Portree kui väljendusvahendite süntees.
- Miimika ja väljendusliigutused.
- Figuuri staatika ja dünaamika.
- Viimistlemisprotsess.

3.2.2. Maalimise ainekava

Eesmärgid:

- Arendada oskust kujutada tegelikkust ja abstraktsioone värvide abil.
- Maalimise tähtsus ja võimalused kunstis.
- Maalimisvahenditevahendite,- materjalide ja võtete tutvustamine.
- Tööülesannete püstitamisel liigutakse lihtsamalt keerulisemale.
- Põhiliste terminite tundmine.

Õppesisu:

I kursus

- Värvisegamis- ja pinnakatmisharjutused.
- Lihtsavormiliste esemete ja natüürmortide maalimine.
- Tähelepanu pööramine rohkem värvierinevustele ja heledus- ja tumedusrütmile kui vormile.
- Monokroomne maalimine.
- Teemaatiliste kompositsioonide maalimine.

- Erinevate värvidega(akvarell, guašš, pastell jne.) tundmaõppimine.
- Erinevate paberiliikide tundmaõppimine.
- Erinevate pintselite tundma õppimine.

II kursus

- Natuurist natüürmordi maalimine.
- Portree (monokroomne ja värviline), autoportree, portreevisandid.
- Inimfiguuri kujutamine.
- Dekoratiivpinnalised-ja ruumilised ülesanded.
- Erinevad maalikäsitlused.
- Kollaažtehnika.
- Teemaatilised kompositsioonid.
- Geomeetris- abstraktsed pinnad.
- Värvitoonide nimetused.
- Akvarelli ettevalmistustööd (paberi pingutamine kleepimise teel).
- Akvarelli tehnikad(kiht-kihilt maalimine, märjalt märga jne.).
- Õhuperspektiivi maalimine.

III kursus

- Keerulisemate näüürmortide maalimine.
- Natüürmortide püstitamine õpilaste poolt.
- Portree- ja figuurmaal, realistlik ja stiliseeritud, erinevates koloriitides. ja hele- tumedus astmete.
- Erinevate materjalide kujutamine.
- Sümbolistlikud, abstraktsed ja dekoratiivsed ülesanded.
- Akrüülvärvitehnika.
- Segatehnikad- ja materialid.

IV kursus

- Keerulisemad natüürmordid.
- Portree- ja figuurimaal, autoportree.
- Figuur ruumis.
- Abstraktsed, figuraalsed ja sümbolistlikud teemad.
- Maalivisandid.

- Interjööri maalimine.

V kursus

- Figuuri , portree ja natüürmordi kujutamine.
- Õpilaste enda poolt ülesannete püstitamine.
- Interjööri- olustikumaal.
- Figuraalne, sümbolistlik kompositsioon.
- Õlimaal.

3.2.2. Kompositsiooni ainekava

Eesmärgid:

- Arendada õpilase loomingulist maailmanägemust, kujutavat mõtlemist ja individuaalset võimekust.
- Tutvustada tihedat sidet joonistamise, maalimise, skulptuuriga.
- Erinevate tehnikate kasutamine.
- Erinevate süzeede kasutamine.
- Värvusõpetuse andmine: värvide vastastikune mõju, kontrastide ja koloriidi tekkimise probleemid, värvipsühholoogia.

Õppesisu:

I kursus

- Jooned ja pinnad: joonteliigid, pindadevahelised proportsioonid, aktiivsed- passiivsed pinnad, pinnafaktuur ja –tekstuur, figuur ja foon, siluett, dekoratiivsed pinnad.
- Teema ja süžee: kompositsiooni elementide vastavus süzeele.
- Valgus ja värv: valguse omadus ja tähtsus, valgus looduses ja tehiskeskkonnas, valgus ja vari.
- Kompositsioonelementide rühmitamine.
- Perspektiivis ruum ja inimrühmad.
- Fantaseeritud tehismvormid mitmes plaanis koos loodusega.
- Veekogude läbipaistvus ja peegeldus.
- Värvuste abil meeleolude edasi andmine.

II kursus

- Üldkompositsiooni alused: tasapinnaline ja ruumiline kompositsioon, kunstilise kujundi loomine
- Elementide ühendamise: tervik ja osa, sümmeetria, peegeldus, ornament, rahvuslik ornamentika, detailid, abstraherimine, stiliseerimine. Võrkkompositsiooni alused, seriaalsus.
- Rütm ja dünaamika: geomeetriliste ribade kombineerimine, vertikaal-horisontaaljoon. Kontrast: vormi-, värvuse- ja faktuurikontrast.
- Tegevuses inimrühmad- lähedalt ja kaugelt.
- Figuraalne kompositsioon.
- Ilmastikunähtused(öine linn, õhtune küla).
- Fantastilised olendid ja ebaloomulikud suurusvahekorrad.
- Inimeste ja loomade karakteriseerimine.
- Illustratsioon.
- .Faktuurirütmidega pind

III kursus

- Temaatile kompositsioon.
- Graafika erinevatel materjalidel.
- Figuraalne kompositsioon interjööris.
- Figuraalne kompositsioon seoses mere, sadama, ja laevadega.
- Graafika tehnikad.
- Abstraktne kompositsioon.

IV kursus

- Isikupära arendamine tegelikkuse interpreteerimisel.
- Tasakaal pildil.
- Proportsioon ja mõõt.
- Värvus- omadused, funktsioonid, rakendusvõimalused, psühholoogiline mõju.
- Graafikatehnikad.
- Kollaaž ja assamblaaž.

V kursus

- Graafiline disain:märk, logo, plakat, flaiier, illustratsioon, animatsioon või koomiks

3.2.3. Vormiõpetuse ainekava

Eesmärgid:

- Kolmemõõtmeliste kunstiliste objektide loomise seaduspärasustega tutvumine.
- Vormimaaailma mitmekesisuse ja võimalustega tutvumine.
- Plastilise- mahulise modelleerimine ja konstrueerimine.
- Arendada vaatlus,- kujutamise,- ja eneseväljendamiseoskust.

Õppesisu:

I kursus

- Sissejuhatus vormimaaailma.
- Põhiliste modelleerimisvahendite,- materjalide ja – võtetega tutvumine.
- Skulptuuri funktsionaalne mitmekesisus.
- Vormiõpetuse põhimõisted.
- Ümarplastika ja reljeef.
- Vormi väljendusrikkus.

II kursus

- Vormiõpetuse põhimõisted.
- Mass ja maht.
- Rütmiline kompositsioon.
- Loodulike ja tehisevormide mitmekesisus.
- Lihtsustamine ja stiliseerimine.
- Karakteriseerimine ja fantaseerimine.

III kursus

- Vorm ja valgus.
- Vorm ja materjal.

- Stiliseerimine.
- Rütm ja dünaamika.
- Inimese portreeline kujutamine.
- Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus.

IV kursus

- Inimene kui kunstilise kujutamise allikas.
- Vorm ja värv.
- Illusionism ja optilised efektid skulptuuris.
- Skulptuursete objektide semantilised tasandid.
- Ruum.

V kursus

- Iseseisva töö püstitamine ja teostamine.
- Kunstilise kujundi loomine.
- Alternatiivsete eneseväljendamise võimalused.
- Skulptuur ja keskkond.

3.2.4. Vormiõpetuse ainekava

Eesmärgid:

- Tutvumine kunsti, kunstiliikide tekke ja arenguga peamiselt interneti kaudu läbi ajaloo olulisemate kunstiteoste baasil (euroopa- ja eestikeskne lähenemine).
- Kunstis, kunstiajaloo kasutatavate mõistete tundmaõppimine.
- Kunstialase info-otsingu oskuse arendamine interneti, raamatute baasil.
- Olulise info kokkuvõtliku kirjapaneku oskuse suund, sh tähtsamate kunstnike jt võõrnimede kirjutamise ja häälduse omandamine.
- Kunstiloo e-konspektide komplekti koostamine näit Google Drive'is.

Õppesisu:

III kursus

- Ürgaja kunst kuni renessanss Itaalias.

- Õppeaasta jooksul e-konspektidest olulisemate kunstiteostega “tähtsate fotode konspekti” moodustamine.

IV kursus

- Renessansiaegne kunst väljaspool Itaaliat, barokk kuni realism.
- Õppeaasta jooksul e-konspektidest olulisemate kunstiteostega “tähtsate fotode konspekti” moodustamine koos eelmise õppeaasta konspektiga, kordamine.

V kursus

- Impressionism kuni kaasaeg.
- Õppeaasta jooksul e-konspektidest olulisemate kunstiteostega “tähtsate fotode konspekti” moodustamine koos eelmise 2 õppeaasta sama tüüpi konspektiga, kordamine.

3.3. Edasijõudnute astme õppesisu

Eesmärgid:

- Arendada süvitsi käelisi oskusi
- Kunstikultuuri analüüsimine ja mõistmine
- Ettevalmistus kunstikõrgkooli astumiseks

Õppesisu:

- Kunstikõrgkooli sisseastumiseks vajaliku portfoolio koostamine.
- Vastavalt õppija vajadusele kunstiliikide ja tehnikate harjutamine.